

CENA
EGZEMPLARZA **10** GRPrenumerata miesięczna wraz z od-
różnieniem do domu zł 1.50.**KRAKOWSKI****DEMOKRACI
CAŁEJ POLSKI
ŁĄCZCIE SIĘ!!!****KURIER WIECZORNY**

Nr 82

Niezależny organ demokratyczny

Rok II

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Mikołajska 3. Tel. Nr. 164-20
Redaktor przyjmuje w środy od godz. 18-19. Sekretarz redakcji codziennie
od godz. 16-18. Redaktor naczelny: B. Rembowski.*Siła bez wolności i sprawiedliwości jest tylko gwałtem
i tyranją, sprawiedliwość i wolność bez siły — to czcza gadanina
i dzieciństwo.*

Kraków czwartek 24 marca 1938 r.

JÓZEF PIŁSUDSKI

**Zapowiedź nowej czystki
W SOWIETACH**Moskwa (Pat). „Krasnaja zwiezda“
pisze w artykule wstępnym, że apar-
at redakcyjny dzienników wojsko-
wych został zaśmiecony elementem
„trockistowsko-bucharinowskim“ i
że dotychczas z elementów tych oczy-
szczone zostały niektóre dzienniki.Jako przykład podaje zaskaski ok-
ręg wojeny (Bojec R. K. K. A.).„Krasnaja zwiezda“ nawiązując do
oczyszczania wojskowych organów
prasowych, zaleca podporządkowa-
nie ich naczelnikom wydziałów poli-
tycznych.

* * *

Moskwa (Pat). Na Wszeczwiąz-
kowej naradzie funkcjonariuszy ele-
ktrowni w której wziął udział Kaag
nowicz stwierdzono, że największą
bolączką gospodarki energo-elektry-
cznej są ciągle katastrofy, które są
rezultatem złego remontu i braku dy-
scypliny.Zdarzają się wypadki, że dyżurni
ruchu śpią na posterunkach, robotni-
cy zjawiają się nietrzeźwi do opracy,
bądź samowolnie ją porzucają.W roku ubiegłym elektrownie zu-
żyły ponad normę 600 tys. ton opału
i energii elektrycznej na własne po-
trzeby zużyły 173 milionów kw. godz
ponad normę.Koszta własnej produkcji i energii
były w ubiegłym roku o 14 proc. wyż-
sze niż przewidywał plan.

Na budownictwo kapitałowe w gos-

podarce energetycznej wyasygnowa-
no w b. r. 1.013 mln. rb. to znaczy 2
razy więcej niż w ub. roku.Naarda zakończyła się uchwałe-
niem depeszy hołdowniczej do Stali-
na.Moskwa (Pat). Rada Komisarzy
Ludowych Z. S. R. R. i Centralny Ko-mitet partyjny, stwierdziwszy, że uro-
dzaj oraz państwowe dostawy lnu i
konopi przedstawiają się niezawal-
niająco, postanowiły zmniejszyć ob-
szar siewny tych kultur i zniżyć nor-
my dostaw oraz wprowadzić taki sy-
stem premii, aby zainteresować koł
chozy w większym urodzaju lnu i ko-
nopii.**Modernizacja sił zbrojnych Włoch
faszystowskich**Rzym (PAA). Jak wynika z obszer-
nej debaty, przeprowadzonej w Rzy-
mie na posiedzeniach parlamentu fa-
szystowskiego, Włochy prowadzą i
przewodzą będą zbrojenia w niesłycha-
nym tempie, w myśl dewizy „Wojny
szybkich rozstrzygnięć“.Sprawozdania składowi 3 ministro-
wie obrony narodowej.Prowadzi się przezbrojenie armii
włoskiej, zaopatrzenie w materiał wo-
jenny oraz zwiększenie zmotoryzowa-
nia.Na podstawie wyników manew-
rów na Sycylii i w Wenecji, karabin
piechoty kaliber 7,35 zastąpi stary
model 91.Nowy karabin odznacza się niez-
wykłą balistyką.

Również dotychczasowy model ka-

rabinów ciężkich maszynowych mo-
del 35 zostanie zastąpiony kalibrem
8. Wielką wagę przywiązują Włochy
do nowych 29 nowoczesnych lotnisk
wojskowych.Formowanie nowych eskadr postę-
puje tak szybko naprzód że tworzy
się już nie tylko dywizje lotnicze ale
i armie.W tej chwili kończą się prace nad
sformowaniem 2 dywizji.Na 64 międzynarodowych rekor-
dów wojskowych 39 należy do WłochW roku 1937 zdobyto 64 międzyna-
rodowych rekordów.Świadczy to o dużej skali lotnict-
wa włoskiego, a jak twierdzi szef lo-
tnictwa gen. Walle, lotnictwo włos-
kie jest najlepsze na świecie.

Dowodem tego są rezultaty osiąg-

nięte w Hiszpanii.

Do roku 1941 zostanie ukończona
rozbudowa floty włoskiej.Do tego czasu osiągnie 700.000 ton
w tym pancerniki 240.00 ton, krążow-
niki 160.00 lekkie jednostki bojowe
190.00, łodzie podwodne 100.000.Równocześnie zostanie ukończo-
na modernizacja floty, gdyż wszyst-
kie jednostki bojowe będą liczyć naj-
wyżej 12 lat służby.W tej chwili w budowie znajduje
się 260.00 ton okrętów wojennych.Sąd Okręgowy w Krakowie
Wydział IV Karny
Dnia 7. 3. 1938.
Sygn. IV. Pr. 99/38.Sąd Okręgowy, Wydział IV Karny k Kra-
kowie na posiedzeniu niejawnym w dniu
dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Proku-
ratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał
następujące**postanowienie**1) Zawierza się po myśli §§ 489, 493
austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną
przez Starostwo Grodzkie w Krakowie
dnia 1 marca 1938 konfiskatę czasopisma
Krakowski Kurier Wieczorny Nr. 59 z dnia
1. 3. 1938 z powodu treści:1) artykułu zamieszczonego na stronie 2
pt. „Pod stół“ w ustępie od słów „Kraj przy-
patruje się“ do słów „reprezentowania go“
— albowiem treść tego ustępu zawiera zna-
miona wyst. z art. 170 kk.2) Zakazuje się dalszego rozszerzania
skonfiskowanej treści powyższego artyku-
łu, a zakaz ten ma być ogłoszony w prze-
pisanej formie w najbliższym numerze cza-
sopisma „Krakowski Kurier Wieczorny“ i w
Dzienniku Urzędowym.III) Cały nakład skonfiskowanego druku
ma być zniszczony.Na oryginale właściwe podpisy. Za zgod-
ność: Kierownik Sekretariatu.**Czyżby katastrofa samolotowa?**Tuluza (Pat). Samolot komunika-
cyjny, kursujący no linii Casablanca
Tuluza, który winien przybyć do Tu-
luzy o godz. 15-tej nie przybył do pół
nocy.

Mieszkańcy miejscowi Canigou w

wschodnich Pirenejach stwierdzają,
że widzieli spadający samolot w pło-
mieniach.Ekspedycje ratunkowe wyruszą o
wschodzie słońca n amiejscie domnie-
manego wypadku.**12-go maja chrzest córki
księżny Julianny**Amsterdam (Pat). Uroczystości zwią-
zane z ceremonią chrztu na dworzeholenderskim, odbędą się w dniu 12
maja w Hadze.**Generał Franco wycofuje przedsta-
wiciela z Wiednia**Burgos (Pat). Rząd gen. Franco po-
stnowił odwołać swego przedsta-
wiciela dyplomatycznego w Wiedniu iotworzyć konsulát generalny z tere-
nem działania obejmujący całą Aus-
trię.**WIELKA
WYSPRZEDAŻ
POINWENTARZOWA**

tylko w firmie

J. DIENER Kraków 20Szewska
Wyroby Fabryk znanych ze
swej doborowej produkcji jak
„Zabkowice“, — „Zawiercie“,
„Epiag“, Karlsbad i inn.Serwis stołowy porcel. karlsbadzki na
6 osób (25 sztuk) zł. 32.—

Serwis stoł. porcel. na 6 osób „ 22.—

Talerze porcel. restauracyjne
grube, głębokie i płytkie „ —.75Talerze porcel. restaur. grube
deser. „ —.50

Fillizanki porcel. (6 sztuk) „ 1.20

Czajniki do herbaty porcel. „ —.40

Serwis do kawy porc. (15 szt.) „ 4.50

Garntur do kompotu lub

ciast (7 sztuk) „ 1.25

Zastawa szlif. na 6 os. (25 szt.) „ 8.50

Garntur do likieru z tacą
na 6 osób (8 szt.) „ 2.50

Kleliszki do wina najnowsze

fasony „ —.25

Szlanki (6 sztuk) „ —.40

Lampy elektr 4 płom. nikl. „ 12.50

UWAGA! Wyżej wymienione
towary mimo niebywale ni-
skich cen są pierwszej jakości o
czym można się przekonać z la-
twością, bez obowiązku kupna.
A zatem korzystajcie póki za-
pas starczy!

STRATY WŁOSKIE

Jak na razie, sprawę austriacką można uważać za załatwioną.

Ktoś tam protestował, ktoś się irtował, inny znów uchwalał nowe zbrojenia, ale niemniej Austria została wcielona do Rzeszy. Nikt w tym Niemcom nie przeszkodził, a nawet znaleźli oni pośrednią, jakże cenną pomoc Włoch.

Można więc spokojnie zastanowić się nad tym, kto poniósł przez fakt ów doniosłą największą stratę.

Otóż pamiętając słowa starego Tacyta, jak to starożytni Germanowie zawsze źle żyli z sąsiadami i krzywdy bezustannie im wyczyniali, należy stwierdzić, że czasy najnowsze zupełnie są pod tym względem do starożytnych podobne.

W konsekwencji więc wzmocnienie potęgi niemieckiej szkodzi wszystkim sąsiadom Rzeszy, jednym mniej, innym zaś więcej. W wyjątkowej wręcz sytuacji znalazła się Czechosłowacja, którą ratować może przede wszystkim hart ducha całego narodu, spokój na Słowacyzynie i przyjaźń Polscy.

Istnieją jednakże inne jeszcze, oprócz wzmocnienia potęgi niemieckiej, konsekwencje przyłączenia Austrii. Istnieją one bez względu na taką czy inną aktualnie sytuację polityczną Europy, a tkwią one w geograficznym położeniu Austrii. Wiadomo zaś, że geografia wytycza krajom i narodom trwalsze i głębsze kierunki polityki, aniżeli pomysły „wodzów” i dyplomatów.

Austria, ongiś Marchia wschodnia, stworzona była dla ochrony niemieczyny na południowym wschodzie. Była równocześnie podstawą ekspansji germańskiej w kierunku basenu nad dunajskiego i półwyspu bałkańskiego. Ciążyła wreszcie ku Adriatykowi, ku Triestowi, swemu naturalnemu wyjściu nad morze. Poprzez wszystkie, kręte nieraz i dziwne drogi monarchii habsburskiej, zawsze te kierunki wybijały się na pierwszy plan.

Zresztą wielu z nas ma jeszcze w żywej pamięci lata przedwojenne, w których Austria kontynuowała żywo

swą tradycyjną politykę uzyskania dominującego wpływu na Bałkanach. Stąd przecież wynikał ostry antagonizm austro-serbski i rosyjski i stąd buchnęły pierwsze płomienie wojny światowej.

A teraz Rzesza zabiera Austrię. Za biera jednak nie tylko kraj, ludzi — i surowce, ale także i geograficzne kierunki ekspansji. Zresztą pod tym względem uprzedziła polityka Rzeszy Anschluss.

Boć przecież w ciągu kilku lat ostatnich ujawniła się duża aktywność

dyplomacji niemieckiej na Węgrzech w Rumunii i Jugosławii. Anschluss aktywność tę zmoże jeszcze bardziej, doda jej nacisku opinii austriackiej, znającej dobrze teren. Anschluss wreszcie zmusi wreszcie Rzeszę do pędu nad Adriatyk.

W czasie ostatnich manifestacyj hitlerowskich w Austrii, znalazły się nagle i transparenty antywłoskie, okrzyki przeciwko przyjacielowi. — Szybko je usunięto, ale potrzeba ich ujawnienia pozostała.

I tu tkwi sedno rzeczy. I tu znajdu-

jetmy odpowiedź na pytanie, kto najwięcej stracił na Anschlussie. — Włochy! Jakże, w epoce osi mocnej i nie naruszalnej?

Otóż i Włochy mają swoje stałe, od rzymskich jeszcze czasów kierunki ekspansji. Dziś są jeszcze zajęte kolonialnymi sprawami w Afryce i Hiszpanii. Ale kierunki ekspansji włoskiej są: półwysep bałkański i basen naddunajski i panowanie nad Adriatykiem. Czyli także same, jak i niemieckie. Z tą różnicą, że gdy wczoraj reprezentowała tą politykę słabiotka Austria, dzisiaj za nią stoi potężna Rzesza.

Dlatego też, mimo telegramów i listów, deklaracji i oracyj, mimo osi największą, bo zasadniczą stratę poniosło państwo włoskie. Dr Alf.

Sowiety nie ustaną w podboju Arktydy

Zastępca dyrektora Instytutu Arktycznego, profesor Urwancow, oceniając znaczenie wyprawy polarnej Papanina, oświadcza, że badania rejonów arktycznych prowadzone będą dalej.

„Nie ulega wątpliwości, że praca Papanina i jego towarzyszy znajduje kontynuatora — powiedział profesor Urwancow. — W rejonie bieguna i w jego okolicach stopniowo stworzona zostanie taka sama sieć naukowo-badawczych stacji, pracujących bezustannie, jak wzdłuż całego wybrzeża polarnego.

Niktóre z tych stacji będą prawdopodobnie automatyczne, niektóre będą ruchome, a niektóre wreszcie zorganizowane zostaną tak, że przenosić się mogą na różne miejsca, gdzie okaże się potrzeba przeprowadzenia badań naukowych. Stacje te, o ile można nazwać je w ten sposób, niby stacje koczownicze, prowadzić będą dłuższe obserwacje w basenie biegunowym.

Wyniki badań całej tej sieci stacji naukowych dają możliwość stwierdzenia praw tworzenia i ruchów lodów, prądów i warunków atmosferycznych w basenie polarnym. Stwierdzone prawa zastosowane zostaną w służbie naszej Północnej drogi morskiej.

Jednak rozwiązanie problemu tej drogi, jako sposobu masowego taniego przewozu towarów, nie jest dla nas celem, lecz tylko środkiem do uprzemysłowego opanowania całej północy.

Badania przeprowadzone w ostatnim czasie zupełnie obaliły poglądy na kraje polarne, jako kraje puste, niezużyteczne. Badania naukowe, do tąd jeszcze wcale nie zupełne, dowiodły, że źródła surowców w arktydzie i subarktydzie sowieckiej są nadzwyczaj wielkie i kryją w sobie niebywałe możliwości. Z obliczonych zapasów opału, stwierdzonych na XVII międzynarodowym zjeździe geologicznym w Moskwie w lipcu 1937, wynoszących 1.600 miliardów ton węgla, odkrytych dotąd na terytorium Związku Sowieckiego, na arktydę i subarktydę przypada około 600 miliardów ton, czyli przeszło jedna trzecia.

Na terytorium arktydy północno-wschodniej, na wschód od rzeki Leny aż po Czukczów, odkryto wiele łożysk cyny. Na tym samym terytorium znachodzą się bogate łożyska ołowiu, srebra, cynku, arsenu i innych rud.

W rejonie półwyspu Tajmir, między Jenisejem a Leną odkryte zostały źródła nafty, prawdopodobnie bar-

dzo obfite, jak również łożyska grafitu, soli, różnych rud i innych minerałów. Na półwyspie Kola znaleziono łożyska rudy nefelino-apatytowej, niklu, żelaza i innych metali.

W zdobywaniu arktydy czynione są coraz to większe postępy. Tak np. na półwyspie Kola wybudowany został jeden z największych kombinatów rudnych, tzw. kombinat Chibiński. Wyrosło tam nowe miasto Kirovsk, liczące obecnie kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców.

Przy ujściu Jeniseju, gdzie w roku 1922 odkryte zostały łożyska rud i węgla, budowany jest obecnie największy kombinat w ZSSR dla produkcji i obróbki tych rud. Kombinat ten zatrudniać będzie 10.000 robotników. Na Jeniseju i w cieśninie Igarskiej zbudowany został port polarny Igar ka z zakładem drzewnym i tartakiem jak również innymi przedsiębiorstwami. Do portu tego corocznie w okresie nawigacyjnym zawijają dziesiątki tak sowieckich jak i zagranicznych okrętów.

Zaludnianie rejonów arktycznych następuje systematycznie, a to „ożywianie arktydy” przyczynia się w znacznej mierze także do opanowania i wyzyskania bogactw naturalnych tych rejonów.

Ludności polskiej w Niemczech grozi „urzędowa likwidacja”

Pod powyższym tytułem czytamy w katowickiej „Polonii”:

Dnia 17 maja br. odbędzie się powszechny spis ludności w Niemczech. Ustawa o spisie i rozporządzenie wykonawcze daje wyraz m. inn. nowym teoriom rasowym i narodowościowym, głoszonym przez narodowy socjalizm.

M. inn. wprowadzono do arkuszy spisowych nowe pytania o narodowość (dotąd „język ojczysty”), pochodzenie rasowe i religię (dotąd „wyznanie”).

Pytanie o narodowość wywołało żywy sprzeciw prasy polskiej w Niemczech, na co głośno zresztą replikował chór niemieckich agencji prasowych i pism niemieckich z Rzeszy.

W ostatnim czasie ukazują się w prasie hitlerowskiej „wyjaśnienia, że chodzi tu o to, aby „rozmaite szczepy” na terenie Rzeszy, mówiące m. inn. „językami”... górnośląskim, kaszubskim, mazurskim, serbołużycykim, itd. mogły się oświadczyć za tym, że są „integralną częścią narodu niemieckiego”.

W kołach mniejszościowych rubry-

ki te i komentarze uważane są za groźne niebezpieczeństwo dla mniejszości narodowych.

Propaganda hitlerowska nie uznaje różnicy między Niemcami a polską ludnością na Śląsku, określając ją jako „Deutsche”, również na terenie Polski, czy Czechosłowacji.

Znamienna pod tym względem jest mapa niemiecka, wykazująca istnienie „szczepu niemieckiego” Slonsaken (Ślązacy) na terenie... Województwa Śląskiego. Również i na terenie Słowacyzyny zaznaczone są większe wysepki niemieckie.

Mapki takie od roku rozsyłane są przez propagandę oficjalną między poszczególne jednostki organizacyjne partii hitlerowskiej.

Świadczą one dobitnie o tendencjach wojującego hitleryzmu, nie znajdujących — niestety — w Polsce należytego odparcia. Gdy się zna stosunki panujące w Niemczech odnośnie do mniejszości narodowych i konsekwencje, które grożą każdemu kto nie przyznaje się do narodowości niemieckiej, ten się nie będzie dziwił obawom, jakie przewidziały ustawy o spisie ludności „Nationalka-

taster”.

Ludność polska w Niemczech składa się przeważnie z robotników i z małych rolników. Wobec zależności gospodarczej naszych rodaków i spodziewanych szykan po ujawnieniu przynależności narodowej, trzeba na prawdę heroicznego stopnia odwagi, aby przyznać się do polskości. A na to nie wszystkich stać, stąd obawa, że wielu Polaków, aby się nie narażać na prześladowania nie poda swej przynależności narodowej.

Skutek z tego będzie ten, że kto nie poda w kwestionariuszu przynależności narodowej polskiej, ten nie będzie mógł brać udziału w polskim życiu organizacyjnym, ani posyłać dzieci do szkół polskich, gdyż grozi mu kara 2 lat więzienia i 2.000 marek kary.

Poza tym po ujawnieniu raz swej przynależności narodowej w przyszłości nie będzie mógł zmienić swej deklaracji, choćby tego pragnął.

Zrozumiałe jest zatem zaniepokojenie społeczeństwa polskiego w Niemczech, czemu daje wyraz i prasa nasza, oczywiście w formie najbardziej umiarkowanej ze względu na cenzu-

rę (np. „Gazeta Olsztyńska” z dnia 11 bm.).

„Ludność polska w Niemczech katastroficznie sobie nigdy nie życzyła i nadal negatywnie do niego się ustosunkowuje.

Skadają się na to liczne a niejedno-krotnie specyficzne dla jej położenia powody.

Doświadczenie dnia dzisiejszego wykazuje, iż Polacy w Niemczech do dnia dzisiejszego nie posiadają całkowitej pewności, iż przyznanie się do polskości nie odbije się na ich warunkach bytowania ujemnie.

Ludność polska w Niemczech w dużej mierze zależna jest gospodarczo od pracodawcy niemieckiego. Za leżność ta musi wpłynąć ujemnie na swobodę wyrażania jej przekonań i woli”.

W rezultacie niemiecki spis ludności może unicestwić całkowicie nawet teoretyczne znaczenie deklaracji listopadowej, odbierając całkowicie i pod naciskiem oficjalny charakter mniejszości naszej części ludności polskiej w Niemczech.

Legioniści lwowscy o projekcie rządowym

nowej samorządowej ordynacji wyborczej

Lwów tel. — W sali Rady Miejskiej we Lwowie odbył się wieczór dyskusyjny, zorganizowany przez Klub Dyskusyjny przy Okr. Związku Legionistów, z referatem prof. U. J. K. Tadeusza Bigo na temat rządowego projektu ordynacji wyborczej dla 6 miast największych.

Referent oświetlił krytycznie podstawowe zasady projektu i zaatakował przede wszystkim zasadę głosowania na listy związane oraz pomysł

wprowadzenia do dzisiejszego systemu powszechnego głosowania kurii wyborczych w postaci grup gospodarczych i zawodowych.

Równie negatywnie wypadła ocena inowacji zaprojektowanej przez rząd t. j. wprowadzenia do rad m. przedstawicieli grup gospodarczych i zawodowych.

Referent nazwał ją zamaskowanym systemem kurialnym.

Sprzeciwiając się koncepcji projektodawców, referent oświadcza się za wprowadzeniem na wzór angielskich aldermenów — instytucji radnych kooptowanych, t. j. wybieranych przez radnych, pochodzących z wyborów powszechnych.

Taki jest system demokratyczny, bo nie przekreśla równości, ani powszechności wyborów, a ma tę zaletę że uniemożliwia wprowadzenie do rady ludzi reprezentujących kompeten-

cję i znanstwo w sprawach gospodarczych i kulturalnych.

Z dyskusji nad referatem zasługują na wzmiankę 2 głosy.

Prezydent miasta poseł Ostrowski ilustrował cyframi statystycznymi stosunki społeczne i narodowościowe Lwowa oraz dzisiejszy skład osobowy rady miasta: zobrazował również prawdopodobny skład rady według zasad projektu.

W konkluzji uznał, że zmiany dzisiejszego systemu w kierunku projektowanym przez rząd są raczej niepożądane.

Mec. Dwernicki oświadczył się przeciw podziałowi miast na okręgi wyborcze, a za powrotem do dawnego galicyjskiego systemu wyborczego, który dawał jak najlepsze wyniki.

Niemcy w Danii również manifestują

Kopenhaga tel. Poza manifestacją mi Niemców sudeckich oraz w Eupen i Malmede, nadchodzą obecnie wiadomości, że Niemcy w południowej Danii, na wiadomość o przyłączeniu Austrii do Niemiec, rozpoczęli manifestacje, mające na celu zadokumentowanie ich wierności dla ojczyzny.

Wychodzący w Apenrade dziennik „Heimdal“ donosi, że mniejszości niemieckie w Apenrade i Toender wysłały telegram do kanclerza Hitlera w którym zapewniają go o swo-

jej wierności imieniem narodowych socjalistów marchii północnej.

Jeden z Austriaków oświadczył, że właściwie powinien obecnie wrócić

do Austrii lecz poostanie w Danii gdyż na tym odcinku są potrzebne siły niemieckie do walki o słuszne prawa Niemców.

P. Förster twierdzi, że dzień 10 kwietnia będzie dniem manifestacji wszystkich Niemców

Gdańsk tel. P. Förster wrócił z Berlina gdzie brał udział w powitaniu kanclerza Hitlera, po powrocie jego

z Austrii.

P. Förster przemawiając na zakończeniu kursu przywódców narodowo socjalistycznych pod Gdańskiem, stwierdził, że dzień 10 kwietnia będzie dniem manifestacji jedności wszystkich Niemców.

Niemcy obecne stały się powtórnie pierwszym mocarstwem na świecie. Słowa kanclerza o 75 milionach Niemców mają olbrzymie znaczenie. Niemcy mogą obecnie spokojnie maszerować w przyszość.

Nowe oddziały S. S. do Austrii

Monachium tel. Do Austrii zostały skierowane w tym tygodniu samochodami nowe oddziały S. S. z Saksonii, Prus i Turynii.

Również wysłano dalsze oddziały policyjne.

Mają one zabezpieczyć całkowicie zapowiadany pobyt kanclerza Hitlera w Austrii.

Finlandia też przygotowuje się do wojny

Helsingfors (Pat). Prezydent zatwierdził wniosek rady ministrów do parlamentu w sprawie finansowania 5-letniego programu uzbrojenia. Projekt przedłożony parlamentowi, przewiduje asygnowanie 450.000.000 mk. fińskich.

Helsingfors (Pat.) Po kilkuletnich baadniach w różnych portach Fin-

landii zachodniej rząd postanowił stworzyć w porcie Turku (Abo) port wojenny dla fińskiej marynarki i przenieść tam port wojenny z Helsingforsu.

W rachubę brane były poza tym porty Uusikaupunki (Nystadt) Bjorneborg i Rauma.

Nowe zarządzenia dewizowe w Austrii

Wiedeń (Pat). Wczoraj wieczorem ogłoszono nowe zarządzenia dewizowe mające na celu ujednoczenie obowiązków przepisów austriackich z niemieckimi.

Zarządzenie zawiera zasadniczo zakaz dysponowania walorami na rzecz obcokrajowców i zakazuje wywozu walorów zagranicznych.

Wszystkie należności zagraniczne dewizy, platyna i złoto winny być zgłoszone w urzędzie dewizowym.

Nowe zarządzenie zamyka granicę austriacką uniemożliwiając ucieczkę dewiz za granicę.

Nie narusza jednak dotychczasowych zasad obrotu wewnętrznego środków płatniczych.

Wiedeń (Pat). W Austrii powołano do życia istniejący w Niemczech od 1. 1936 narodowo - socjalistyczny oddział konny. Komendantem na Austrię został mianowany von Kirschhofer.

ZAMIĄST KRZYŻA

portret Hitlera

W ostatnich czasach coraz więcej szkół niemieckich umieszcza w klasach portrety Hitlera w miejsce krucyfiksu, który dotychczas w każdej szkole wyznaniowej zajmował hono-

rowe miejsce na ścianie pod katedrą nauczyciela.

W niektórych szkołach dochodzi nawet do zupełnego usuwania tej pamiątki Męki Pańskiej. (Kabel)

Książę Radziwiłł wraca do Polski

Pełnomocnicy ks. Michała Radziwiłła otrzymali wiadomość, że wskutek pomyślnego obrotu sprawy sądowej o ubezwłasnowolnieniu księcia i zniesienia przez poznański Sąd Ape-

lacyjny opieki nad nim, wrócić ma on do Polski. Ks. Michał Radziwiłł przyjechał do Antonina w początkach kwietnia dla uporządkowania spraw majątkowych w Polsce.

SYTUACJA W PALESTYNI

Jerozolima (Pat). Zarządzeniem brytyjskiego komisariatu dla Palestyny złożono wczoraj z urzędu dalszych pięciu kadich w różnych miejscowościach Palestyny.

Jednocześnie zawieszono w urzędowaniu szereg funkcjonariuszy spo-

ród duchowieństwa mahometańskiego.

Jerozolima (Pat). Na skutek silnej fali mrozów która nawiedziła Syrię i Liban, ukazały się wilki.

W osadzie Artar wilki napadły na grupę wieśniaków i rozszarpały dwie osoby.

ANGLIA SIĘ ZBROI!

Londyn (Pat). Dzienniki angielskie zwracają uwagę na to, że plan rządu rozszerzenia programu zbrojeń w myśl zasad ustalonych wczoraj na naradzie premiera z 36 członkami Rady Naczelnej Trade Unionów, oznacza przyciągnięcie 100.000 nowych robotników do pracy w przemyśle lotniczym.

Dotąd przemysł lotniczy pracował jedną zmianę 8 godzin dziennie przy czym zwiększenie zamówień w związku z dobrojeniem spowodowało że liczba robotników tego przemysłu z 30.000 w r. 1935 wzrosła do 90.000 pod koniec roku 1937.

Cały prawie kontyngent robotników kwalifikowanych został wchłonięty i obecnie rozszerzenie programu w tym przemyśle oprócz się musi o robotników wykwalifikowanych.

Zwiększenie ilości warsztatów za mierzone jest w małym tylko stopniu, albowiem liczba fabryk lotniczych została już w r. 1937 trzykrotnie zwiększona.

Natomiast zamierzone jest wprowadzenie 2 zmian roboczych dziennie po 8 godzin, zamiast jak dotąd jednej.

Zacięte walki na froncie hiszpańskim

Barcelona (Pat). Komunikat ministertwa obrony donosi:

Na odcinku armii zachodniej nieprzyjaciel zdołał przekroczyć rzekę Ebro i zajął miejscowości Pina i Ve lilla de Ebro.

Nieprzyjaciel zmusił nasze oddziały do opuszczenia Tardientie i San Gerren.

Na odcinku Huesca natarcie nieprzyjaciela zostało odparte.

Salamanca (Pat). Komunikat oficjalny sztabu powstańczego donosi, że na froncie aragońskim wojska powstańcze posuwały się naprzód przełamując opór nieprzyjaciela.

Wojska rządowe we wszystkich swych punktach oporu zmuszone były do wycofania się.

Powstańcy zajęli wzgórze San Gregorio i wieś Tardienta.

Na odcinku południowym nad rzeką Ebro wojska powstańcze przeprawiły się przez rzekę i w oparciu o silnie umocniony przyczółek przerwały front nieprzyjaciela na przesłaniu około 10 km. zmuszając całą część południową linii obronnej nieprzyjaciela na froncie aragońskim do wycofania się.

Nieprzyjaciel poostawił na placu ponad 400 zabitych.

Dziś w kinoteatrze „Wanda“ **KOBIETY NAD PRZEPAŚCIĄ**

Dramat sensacyjno-obyczajowy osnuty na tle popularnej powieści Antoniego Marczyńskiego

Film — ostrzeżenie dla tysięcy młodych niedoświadczonych dziewcząt wydanych na pastwę handlarzy żywym towarem, a zarazem przedstawiający niezmordowaną walkę z tą największą plagą XX w. — W rolach głównych: **Maria Bogda, Nora Ney, J. Andrzejewska, Kaz. Janosza Stępowski, Adam Brodzisz.** — Reż. **M. Waszyński i E. Chaberski.**

Ponadto w programie rewalacyjny dodatek kolorowy **Ali Baba i 40 rozbójników.** Poranki filmowe z powyższego filmu w sobotę dnia 19 b. m. o godz. 3 pop., — w niedzielę dnia 20 bm. o godz. 10 i 12 przedp.

MARZEC.

24

Czwartek.

WAZNE NUMERY TELEFONICZNE

- Strzał ogólna 121-11.
- Zegarynka 98.
- Poczt. biuroolec. 153-06
- Centr. międzym. 97.
- Informator telef. 197-00
- Biuro napr. telef. 160-50
- Informator kol. 121-68
- Centr. gazowni 152-05
- Centr. elektr. 150-70
- Centr. wodociąg. 121-00
- Pogotowie rat. 1111.

KALENDARZ RZYM.-KATOLICKI

Czwartek Marka.
Piątek Zwiastowanie N. M. P.

Teatr miejski

Dziś w czwartek T. Ritnera „W małym domku“ w opracowaniu scenicznym i z udziałem w roli głównej J. Karbowskiego.

W piątek powtórzenie komedii E. Rostanda „Romantyczni“ w opracowaniu reż. Biegańskiego.

Plan przedstawień:

Czwartek: „W małym domku“
Piątek: „Romantyczni“
Sobota: „W małym domku“

Teatr Bagatela

W Bagateli od piątku 18 marca i codziennie połączona rewia pt. „Zegnany“ cieszy się kolosalnym powodzeniem. Lwia część powodzenia jakim się cieszy dzisiejsza rewia połączona przypada w udziale w pierwszym rzędzie znakomitemu humorystce Leonowi Wyrwiczowi, Honarskiej, Nowowiejskiemu, baletowi Sława, Grocholskiemu. Na specjalną wzmiankę zasługuje fenomenalna telepatka Joanna Grigo z partnerem.

REPERTUAR KIN:

- ADRIA: „Gdy kwitną bzy“
- APOLLO: „Romans szulera“
- ATLANTIC: „Skrzydła nad Honolulu“
- BAGATELA: „W mrokach wielkiego miasta“ i rewia „Zegnany“
- DOM ŻOŁNIERZA: „Scypion afrykański“
- L. O. P. P.: „Bohaterowie morza“
- MUZEUM: „Rok 2.00“
- PROMIEN: „Czerwony okręt“
- STELLA: „100 pociech“
- SZTUKA: „Książę X“
- UCIECHA: „Huragan“

Wanda Kobiety nad przepaścią
Fotoplastikon ul. Szczepańska 5.
Chicago miasto drapaczy chmur.

TEATR ARTYSTÓW „CRICOT“:
We wtorki i piątki „Wyzwolenie“ Wysockiego (I i III część).

Radio

Piątek 25 marca

- 11.15 Audycja dla szkół
- 11.40 Muzyka
- 13.45 Muzyka
- 14.50 Muzyka
- 15.45 Oko usto krotkione
- 16.15 Koncert ork. mandolinistów
- 17 Szkoła w Uściługu
- 17.15 Melodie Grecji
- 18.15 Pieśni ludowe i tan. Śląska
- 18.40 Skrzynka ogólna
- 19 Muzyka religijna
- 21 Koncert rozrywkowy
- 22.15 Recital fortepianowy
- 23 Muzyka.

Z obawy przed operacją popelnila samobójstwo

Wczoraj w godzinach rannych za wezwano pogotowie ratunkowe na ul. Lubomirskiego 23 gdzie 32-letnia służąca Franciszka Gil z obawy ope-

Kraków do wieczora...

Debata budżetowa na Ratuszu

Z wytoczonych wczoraj przemówień podczas debaty budżetowej m. Krakowa najbardziej zasługuje na podkreślenie mowa przedstawiciela P. P. S. radnego dr. Szumskiego.

Początkowo treść przemówienia dr. Szumskiego obrazuje zanik kompetencji Rad miejskich zredukowanych w ustawie samorządowej do roli ciała ustawodawczego przy czym pewne uchwały Rady wymagają zatwierdzenia władz nadzorczych, a wszystkie inne mogą być przez te władze zawieszane.

Zatracono pojęcie istoty samorządu, który wszak w państwie demokratycznym stanowi najważniejszy czynnik wychowania obywatelskiego ludności, jako pierwsza najważniejsza komórka organizacji społecznej iwa.

W dalszym ciągu dr. Szumski omawia sprawy gminnych pracowników fizycznych, którzy za rządów poprzedniego prezydenta miasta, a raczej wiceprez. Duchy, pozbawieni zostali praw nabytych przez uzależnienie stabilizacji prezydenta miasta.

Mowca przyznaje że obecny prezydent zajmuje wobec pracowników stanowisko poprawne i rozumne, jednak podnosi konieczność przywrócenia stabilizacji dla pracowników fi-

zycznych.

Nawiązując do wczorajszego występu r. Kuśnierza mowca podkreśla że chociaż od r. dr. Schwarzbarta różnią go poglądy społeczne, a łączy wspólne pojęcie ludzkości, to nie słyszał nic takiego co by zasługiwało na zaatakowanie dr. Schwarzbarta przez dr. Kuśnierza.

Pan Kuśnierz uważa że przyszłość Polski leży w przeprowadzeniu programu straganiarskiego.

Nam tradycja i racja stanu Państwa Polskiego nakazuje iść inną drogą.

My uważamy, że w Polsce ludowej wymarzonej i wyśniewanej przez wieszczę Narodu Adama Mickiewicza, Żydy będą mieli te same prawa co każdy obywatel zgodnie z hasłami wieszczą.

Wierzmy w zwycięstwo zdrowego rozsądku instynktu w masach ludowych i demokratycznych.

Masy te pójną drogą Adama Mickiewicza a nie drogą prowadzącą przez Myślenice, Przytyki. Miński Mazowieckie do hańby Brześcia.

Wierzmy, że tak będzie że odezwie się głos sumienia w Polsce bo przemawiają za tym wielkie tradycje których kłać nie wolno.

Wczym właściwie interesie i imię ni uprzedmawia dr. Kuśnierz.

Głosi on bowiem program endecji i O. N. R. a równocześnie jest prezesem Stronnictwa Pracy, w którym endecja robi dywersję, zaś wielkiemu protektorowi tego stronnictwa Paderewskiemu żydożercy zarzucają należenie do masonerii.

Wiceprezesem Stronnictwa Pracy jest literat Z. Nowakowski, prezes Związku Ochrony Zwierząt.

A więc chroni się zwierzęta a prowadzi nagonkę na ludzi, których się chce wyłupić przy pomocy ustaw, wzorowanych na Norymberdze.

W czym imieniu więc przemawia p. Kuśnierz? Czy jako żydożerca czy jako mason?

Mocne przemówienie wygłosił dr. Schreiber.

Dłuższą dyskusję wywołał dział V. budżetu „Drogi i place publiczne“.

Przemawiało kilkunastu radnych poruszając bolączki poszczególnych dzielnic przy czym prezydent dr. Kąplicki w związku z przemówieniem radnego dr. Kwiecińskiego przyrzekł przeprowadzenie jeszcze wciągu br. rozszerezenia mostu dębnickiego.

Dział ten referował wyczerpująco radny inż. Warth.

Proces o zajęcia podczas strajku rolnego

Przed sądem okręgowym w Krakowie odbył się proces o zajęcia w czasie strajku rolnego w ub. roku.

Na ławie oskarżonych zasiadło 7 chłopów z Kurowa z prezesem Str.

Ludowego w Kurowie Franciszkiem Beertą na czele.

Odpowiadali oni za udział w zbiegowisku w czasie którym dopuścili się czynnej napaści na policję.

Zginęło wówczas 2 chłopów. Sąd skazał Beerta na 1 rok więzienia, Franciszka Gutę na 11 miesięcy więzienia, zaś 5 dalszych oskarżonych po 10 miesięcy więzienia.

Pod kołami lux-torpedy

Wczoraj na torze kolejowym przy ul. Żmujdzkiej najechała na przechodzącą kobietę lux torpeda zdążająca z Krakowa do Katowic.

Nieszczęśliwa kobieta doznała pę-

knięcia czaszki złamania obu nóg ponosząc śmierć na miejscu.

Lekarz pogotowia zarządził przewiezienie zwłok do Zakładu Medycyny Sądowej.

Nie udało się ustalić nazwiska ani wieku tragicznie zmarłej tembardziej że twarz nieszczęśliwej ofiary jest zupełnie zniszczona.

Wieści ze Stanów Zjednoczonych

Waszyngton (Pat). Gen. Craig szef sztabu armii Stanów Zjednoczonych zakomunikował komisji budżetowej, że na potrzeby reorganizacji armii i

doprowadzenia efektywów do wysokości, przewidzianej w planie mobilizacyjnym 1 milion ludzi potrzeba będzie 1 miliard dolarów.

Waszyngton (Pat). Podsekretarz

Straszliwe tornado nad Bengalem

Londyn (Pat). Donoszą tu z Bengal, że z nad miejscowością Jhautala Kalaampu i Kaadmichar przeszło okropne tornado.

Stanu do spraw wewnętrznych Ickes ogłosił, że wywóz helu do Niemiec został na razie wstrzymany, gdyż do tychczas nie podpisano jeszcze umowy gwarantującej, że hel sprzedany Niemcom nie będzie użyty do celów wojskowych.

Wszystkie te miejscowości zostały niemal doszczętnie zniszczone. Kilkadziesiąt osób zginęło, a kilka set odniosło rany.

CZYSTKA W SOWIETACH

„Leningradzka Prawda“ (nr. 48) zamieszcza artykuł kierownika wydziału kadr partyjnych w miejskim Komitecie partii komunistycznej w Leningradzie. Poświęcony jest on realizacji decyzji styczniowego plenum Centralnego Komitetu, które, jak wiadomo, zażądało zahamowania „czystki“ i pociągnięcia do odpowiedzialności partyjnej „komunistów—karierowiczów“. Artykuł odświeża atmosferę, jaka panowała przed plenum, a zarazem rzeczywisty stosunek komunisty do decyzji najwyższego organu partyjnego. Okazuje się, iż wzajemna nieufność w organizacjach partyjnych sięga rozmiarów wręcz anegdotycznych. Tak np. w jednej z wyższych uczelni technicznych członkowie komitetu partyjnego gorliwie pilnowali każdego komunistę, ciągle pytając: „Kogo już zdemaskowałeś?“. Na kogo napisał denuncjację! W rezultacie tego systemu organizator partyjny, aspirant fakultetu metalurgicznego, został doprowadzony do takiego stanu psychicznego, iż po złożeniu denuncjacji na dziesiątki komunistów, napisał wreszcie anonim, oskarżając siebie samego. Inni komuniści oświadcza publicznie, iż z orga-

nizacji partyjnej należy wyrzucić 90% członków.

Sedno sprawy ujawnia się w końcu artykułu. Dziennik mówi już bez ogródek o bezrobotnych, którzy oficjalnie w ZSRR „nie istnieją“. Biorąc pod uwagę rozmiary zeszłorocznej „czystki“, można śmiało twierdzić, iż

setki tysięcy bezrobotnych b. komunistów skupia się w każdym większym mieście. W poszczególnych organizacjach Leningradu wydano rok temu za „bierność“ 400-700 komunistów w każdej, co automatycznie pociągnęłyby za sobą utratę pracy. Mimo instrukcji styczniowego ple-

num, nikt z nich z powrotem pracy nie otrzymał. Na tym tle staje się zrozumiały alarm dzienika, domagającego się „walki z sabotażem decyzji Centralnego Komitetu partii komunistycznej“, a nawet pociągnięcie do odpowiedzialności nowej kategorii „sabotażystów“.

Głód w latach 1936-7 w Z. S. S. R.

Fakt głodu w Sowietach w latach 1936—37, dotychczas z oburzeniem negowany, został obecnie w pełni potwierdzony, dzięki okolicznościom, ujawnionym podczas procesu moskiewskiego. B. komisarz rolnictwa Czernow oświadczył, iż na Syberii wśch. padło w r. 1936 — 25.000 koni, b. sekretarz partii komunistycznej Białorusi — Szarnganowicz — oznajmił, iż pogłowie końskie zmniejszyło się tam o 30 tys. Ilość bydła rogatego i świń, zdechłych lub zarżniętych z powodu braku paszy, należy obliczać na setki tysięcy głów, gdyż jesienna fala procesów sądowych na prowincji ogarnęła setki sowchozów i kolchozów ferm hodowlanych, gdzie było

zostało całkowicie wyniszczone.

„Prawda“ (nr. 64), reasumując w artykule wstępnym zeznania oskarżonych, stwierdza, iż na Białorusi brakowało chleba, obwody zaś Leningradzki, Kurski, a nawet najlepiej zaopatrzonej w żywność — moskiewski, cierpiały na brak soli, cukru, masła i jaj. Trzeba zaznaczyć, że rozmiary głodu w ZSRR zawsze były spotęgowane dzięki biurokratyzmowi i chaotycznej gospodarce. Tak np. zeznania oskarżonego Zielińskiego, b. kierownika „Centrosojuza“ zw. spółdz. sowieckich, o zepsuciu 50 wagonów jaj, dostarczonych do Moskwy, niewątpliwie nie mijają się z prawdą. Ustępując naleganiom prokuratora,

oskarżony gotów jest przyznać, iż pepsuto te jaja rozmyślnie. Lecz w ogólnosowieckim chaosie gospodarczym świadomość psucia produktów nie jest nieodzownym warunkiem „szkodnictwa“. Wagony z jajami mogły być wprost „zapomniane“ na bocznych torach. Każdy w Sowietach pragnie zżyć pracę byle jak, każdy dąży do uniknięcia odpowiedzialności. — Moskwa mogła pozostać bez jaj gdyż jedni nie chcieli odpowiadać za ich jakość, drudzy — robotnicy — nie chcieli ich wyładować, gdyż prawdopodobnie nie otrzymali zapłaty za poprzednią pracę. Na skutek podobnego niedbalstwa i dezorganizacji mogły przedostać się do beczek z masłem gwoździe i szkło, o czym patetycznie wyraził się prokurator Wyszyński, wołając, iż „kroity one gardło i żołądki naszego ludu“.

NAD MARTWYM MORZEM

W pustynnych, grozą „sądu Bożego“ nad grzeszną Sodomą i Gomorą owianych okolicach Martwego Morza panuje od kilku lat ożywiony ruch. Nad Martwym Morzem pulsuje nowe życie. Obudzona z wiekowego uspienia cicha dolina ożyła nagle, stając się, przy pomocy nowoczesnych środków technicznych, jednym z najważniejszych pod względem ekonomicznym zakątków świata. Równoległe do brzegów Morza Śródziemnego, na 400 metrów poniżej poziomu morza, ciągnie się rozlewisko Morza Martwego, stanowiące wschodnią granicę Palestyny. Upały panują tu prawdziwie „piekielne. Opady należą w tym „półpustynnym“ kraju do zjawisk rzadkich. Wskutek tego procesu, trwającego już od najwcześniejszych epok geologicznych, odkąd Morze Martwe straciło swą naturalną odnogę, łączącą je z Morzem Czerwonym, poziom wody w morzu stale się obniża. Normalna na całym świecie równowaga między wyparowaniem wody, a dopływem nowych jej ilości została tu zachwiana. Morze Martwe wyparuje więcej wody, niż przyjął może z otoczenia pozbawionego opadów. Coraz też większa staje się zawartość soli w tym „czarnym kotle“, jak często lud arabski nazywa Martwe Morze. Zawartość soli w wodach Martwego Morza wynosi 27%, t. zn., że doszła do granic nasycenia.

KRAJ, W KTÓRYM NIE MA ORGANICZNEGO ŻYCIA.

Wyparowujące i opadające stopniowo wody Martwego Morza odświeżają brzegi kamieniste, pokryte warstwą soli, pozbawione wszelkiej roślinności. Nad Morzem Martwym, zgodnie z jego nazwą, nie ma organicznego życia. Ani roślina, ani człowiek nie znajduje tu koniecznych warunków egzystencji. Na miejscu dwóch kiedyś, w zamierzchłych wiekach, ku którym pamięć ludzka już tylko obrazem legendy sięga, kwitających miast, pełnych bogactw, tętniących życiem, pływających się w dostatku, leży dziś przeklęte pustkowienie, wrogie wszelkiemu życiu.

TECHNIKA OŻYWIA PUSTKOWIA.

Zapewne nigdyby tu nie powstała noga człowieka, gdyby nie przeogromne bogactwa, nagromadzone przez

przyrodę w tym martwym zakątku ziemi. Pustkowienie to zawiera skarby, mnożące błyszczące od skarbów wschodnich kalifów, ale nie mniej cenne. Trzeba je tylko umieć wydobyć. Państwo osmańskie, które przez długie wieki miało tę ziemię w swoim władaniu, nie umiało wykorzystać jej skarbów, nie domyśliło się nawet ich istnienia. Dopiero wielka wojna i zajęcie Palestyny przez Anglików zapoczątkowało nową erę w historii Morza Martwego.

SOLNE OGRODY.

Angielski trust chemiczny zapoczątkował przy zastosowaniu najnowocześniejszych zdobyczy wiedzy eksploatację bogactw naturalnych Morza Martwego. Powolny proces parowania wód morskich przyspieszono przez budowanie w płytszych miejscach morza specjalnych tam. W ten sposób na południowym i północnym krańcu powstało szereg słonych jezior, z których woda wyparowała szybciej, pozostawiając ługowy osad,

z którego łatwo już było wydzielić poszczególne rodzaje soli. Te baseny ługowe nazwano „solnymi ogrodami“

ŻONA LOTA.

Ponure, tragiczne legendy osnuły kataklizm przyrody, z którego wyrosło zlewisko Martwego Morza. — Wszyscy znamy podanie o żonie Lota która wierna przekornej naturze kobiecej, a nieposłuszna rozkazowi Bożemu, wyszedłszy z grzesznego miasta Sodomy, które Pan poraził, obejrzała się poza siebie i za karę w słup soli zamieniona została. Wędrowca, który zabłąkał się nad brzegiem morza, uderza wielką ilość skał o kształtach prawie ludzkich. Każda z nich, wedle chytrych zapewnień Arabów, jest solnym posągami „żony Lota“. Więc chyba wszystkie jego żony zamieniły się w słupy soli. Podania mówią tylko o jednej. Któryż tedy z solnych słupów jest posągami żony Lota? Trudno dociec. Nikt tego dziś nie wie napewno, a Arabom trudno wierzyć.

Sukces Targów Praskich

Praga. — Zamknięte zostały wiosenne Targi Praskie, które swym powodzeniem doskonale odzwierciedlały sytuację handlowo-gospodarczą. Tegoroczne Targi wiosenne znacznie wyprzedzają dotychczasowe i to nie tylko co do ilości zwiedzających, ale i co do ilości zawartych transakcyj. Niewątpliwie przyczyniły się do tego wypadki w Austrii, gdzie również odbywały się Targi Międzynarodowe, jednak nie tak zwiedzane, jak Targi Praskie i to właśnie z powodu tych wydarzeń politycznych.

Na Targi Praskie przybyli interesanci z 62 państw europejskich i zamorskich. Poczynione zostały zamówienia na wszystkie rynki świata.

Także pod względem ilości wystawców, tegoroczne Targi wiosenne znacznie wyprzedzają poprzednie, gdyż w Targach wzięło udział ogółem 3056 firm. Zamknięte wiosenne Targi Praskie były już 36-te z kolei.

Odkrycie mamuta w Jugosławii

Lublana. — Podczas robót regulacyjnych przy potoku Newljice w gminie Kamnik znaleźli robotnicy w twar-

„AMERYKA ŚPIEWA“

We czwartek o godz. 21.15 w kawarni Do mu Plastyków Łobzowska 3, wieczór oryginalnych, charakterystycznych piosenek Półni i Połud. Ameryki, które wykonał znany artysta nowojorski Czesław Sager - Czaja. Przy fortepianie Ryszard Frank. Resztę woli nych miejsc zamawiać można tel 125-00.

—o—

„2.000 LAT MUZYKI“

Cykl popularnych wykładów z historii muzyki, z bardzo bogatą ilustracją muzyczną, wygłasza co drugą sobotę dr Wilhelm Mantel w Instytucie Muzycznym przy ul. św. Anny 2 o godz. 7.30 wieczór.

Najbliższy wykład z tego cyklu odbędzie się w sobotę dnia 26 bm, i poświęcony będzie twórczości wokalne Mozarta.

deja warstwie gliny przedmiot, który na pierwszy rzut oka przypominał

klodę drzewa. Robotnik kilkakrotnie uderzył w przeszkodę i poważnie ją uszkodził. Przypadkowo przy pracy był burmistrz miejscowy, niejaki Nowak, który od razu stwierdził, że nie chodzi o drzewo, ale o ogromną kość.

Natychmiast powołano znanego historyka i archeologa Sadnikara, który ku niemałemu zdumieniu obecnych stwierdził, że chodzi o resztki mamuta.

W kilku godzinach przybył na miejsce preparator muzeum narodowego w Lublanie, znany zoolog Herfort, który potwierdził przypuszczenia Sadnikara. Nie ulega wątpliwości, że kość była częścią szkieletu olbrzymiego mamuta.

Powszechnie wiadomo, że w czasach przedhistorycznych morze sięgało aż do Newlji. Mamut prawdopodobnie ugrzązł w błocie, a następnie spadał coraz to głębiej, aż ostatecznie uległ uduszeniu. W glinie, nie przepuszczającej ani wody, ani powietrza ciało mamuta zostało zakon-

serwowane. Oblicza się, że szkielet leżał w ziemi około 30.000 lat.

Roboty wykopaliskowe prowadzone są dalej pod dozorem specjalistów. Dotychczas odkryto liczne kości gołeniorowe i żebra. Robotnicy odczuwają zapach zgnilizny, co znaczy, że mięso zwierzęcia dotąd jeszcze nie zwięzła. Olbrzymia czaszka z długimi, naprzód wysuniętymi kłami, tkwi dotąd w ziemi.

Wszystko to świadczy o tem, że chodzi o najstarszy okaz mamuta, Elephas primigenius, jaki dotąd odkryty był tylko na Syberii. W Europie odkryto szkielet mamuta w Lyonie, ale to zwierzę pochodziło z czasów późniejszych. W Kamniku prawdopodobnie założone zostanie muzeum, gdzie szkielet będzie umieszczony.

Nieście pomoc bezrobotnym

TRYBUNA SPORTOWA

Co czeka piłkarzy Jugosławii po zwycięstwie nad Polską?

W wielkim dzienniku jugosłowiańskim „Politika“ ukazał się artykuł na temat zbliżającego się meczu piłkarskiego o mistrzostwo świata pomiędzy Polską i Jugosławią (3 kwietnia w Białogrodzie).

Dziennik twierdzi, że Jugosłowiański Związek Piłki Nożnej otrzymał od różnych firm nagrody dla drużyny jugosłowiańskiej w razie zwycięstwa nad Polską.

M. in. firma Jeremicz ofiarowała dla wszystkich piłkarzy... spodnie, wykonane specjalnie przez słynnego

krawca Kuzmanivica.

Inne firmy zadeklarowały różne nagrody, a między innymi aparaty radiowe, rowery itd.

Dyrektor hotelu „Ambasada“ w Splicie zaprosił całą drużynę po zwycięstwie nad Polską, na trzydniowy bezpłatny pobyt w Splicie.

Atak sercowy po porażce

W Aradzie, w Rumunii, odbył się mecz piłkarski pomiędzy miejscowym klubem A. M. C. F. A., a bukareszteńskim Rapidem, zakończony zwycięstwem klubu miejscowego.

Jeden z widzów, Auer, którego syn Ryszard walczył w drużynie Rapidu tak się przejął porażką klubu, że doznał ataku sercowego i zmarł na miejscu.

Prasa austriacka o Wilimowskim

Wiedeński „Sport - Tageblatt“ przyniósł bardzo obszerną relację o meczu Polski ze Szwajcarią, przy czym dziennik podkreśla, że Polska wygrała mecz niezbyt zasłużenie.

Wynik ma ona do zawdzięczenia swojemu bramkarzowi Madejskiemu który w grze przypominał miejscami słynnego bramkarza Slavii praskiej Planickiego.

Najbardziej niekorzystną opinię dostał obok bocznych pomocników Wilimowski, którego określił korespondent w swoim sprawozdaniu jako „zblazowanego młodzieńca, popisującego się dla galerii“.

Pięć lat więzienia grozi von Crammowi

Aresztowanie przez władze policyjne w Berlinie najlepszego tenisisty, jakiego kiedykolwiek posiadały Niemcy, v. Cramma, nie przestaje interesować opinię publiczną.

Najbardziej interesuje się tą sprawą prasa zagraniczna, która podaje, że aresztowanie nastąpiło w bardzo dziwnych okolicznościach i na temat ten krążą wprost fantastyczne pogłoski.

Zarzucenie v. Crammowi, długoletniemu reprezentantowi Niemiec, homoseksualizmu, ma być podobno tyl

ko pretekstem, by zmylić opinię publiczną.

Sledztwo w tej sprawie jak donoszą

z Berlina, zostało już ukończone i v. Cramma czeka kara pięcioletniego więzienia.

Przyjazd angielskich piłkarzy pod znakiem zapytania

Jak wiadomo w maju przyjechać ma do Polski słynna drużyna angielska Wolverhampton.

Przyjazd do Polski był jednak uzależniony od tournée Anglików po

Europie środkowej.

Tymczasem występ Anglików w Wiedniu w związku z ostatnimi wypadkami nie dojdzie do skutku.

Całe tournée znalazło się wskutek tego pod znakiem zapytania.

Ostatnio do Anglików zwróciła się jedna z drużyn belgijskich z propozycją przyjazdu do Belgii na kilka spotkań.

Gdyby pertraktacje doprowadziły do porozumienia wówczas Anglicy najprawdopodobniej rozegrają i inne zakontraktowane spotkania na kontynencie.

Jak powstała jaskinia gry w Monte Carlo Kariera kelnerki. - Rozkwit kasyna. - Zniesienie podatków

Już dawno, przed puszczeniem w ruch ruletki na Riwierze, istniały kasyna gry w wielkich kąpieliskach jak Spa, i w wielkich miastach, jak Paryż. Największego atoli rozkwitu kasyna gry doczekały się w Niemczech. Dopiero zamknięcie kasyn w Wiesbaden, Homburgu i Baden Baden spowodowało rozwój kasyna w Monte Carlo.

Kasyno w Homburgu dzierżawił od roku 1841 Żyd francuski Francois Blanc, któremu każdy środek był godziwy dla osiągnięcia zamierzonego celu. Żadne, nawet najgwałtowniejsze ataki, nie potrafiły wyprowadzić z równowagi tego korsarza finansowego, który tyle nieszczęścia sprowadził na ludzi.

Mając lat 48, Blanc w roku 1854 ożenił się z kelnerką spod Homburga. Córki z tego małżeństwa powychodziły zamąż za książąt, jedna za księcia Rolanda Bonapartego. Córkę z tego małżeństwa wziął sobie za żonę książę Jerzy, drugi syn króla greckiego.

Założenie kasy w Monte Carlo dzwone przechodziło koleje. W latach pięćdziesiątych książę Florestan Monte Carlo postanowił zmienić zawód i wstąpić na scenę, księstwo bowiem jego nie mogło wyżywić ani księcia ani jego poddanych.

Występował on też istotnie w teatrze paryskim Ambigu. Swoją przyjaciółkę, tancerkę Karolinę Gilbert, wyniósł do godności księżnej Monaco, gdyż nie zrezygnował ze swych praw do tronu.

W tym czasie powstał projekt utworzenia kasyna gry na Riwierze Francuskiej, która poczyniała się cieszyć coraz większym napływem gości.

Konsorcjum finansowe, z Aubertem i Langlois podpisało umowę z synem Florestana, księciem Karolem III, który w zamian za apanaż roczne 40 tys. fr. zgodził się na wybudowanie kasyna w swoim kraju. Lecz interes nie dawał spodziewanych zysków, dzierżawcy kasyna zmieniali się, a jeden z nich zmarł nawet w przytułku.

W roku 1863 nabył Francois Blanc przedsiębiorstwo za 1.700.000 franków, zapewniając księciu podatki w wysokości 1.2 miliona fr. Wybudowano statki dla utrzymania ruchu nadbrzeżnego i kolej do Nicei — założono sławny park, który jeszcze dzisiaj budzi podziw wszystkich gości. Nazwę Monte Carlo otrzymało wzgórze kasynowe dopiero w roku 1866. Kasyno stało się modnym, goście zjeżdżali się z całego świata, dochody rosły ogromnie, tak iż w roku 1869

książe Karol III mógł obwieścić swoim poddanym, że wszelkie podatki i cła zostają zniesione.

Iskry reportera.

CZARNY PRZYJACIEL

Ulica jest kinem, teatrem i wogóle zbiorem pulsującym wszystkimi odcieniami życia. Bogata jest treść ulicy — bogatszy nawet niżby sobie ktoś przypuszczał. Na ulicy życie leży nagie bezwzględne, obnażone aż po najbardziej skryte cząstki.

Wszystko tu można widzieć. I radość i smutek i łzy i rzeczy które krwawią serce człowieka.

Tu inni są ludzie. Mają zkiszły zapach, zapadłe mgliste oczy, żółta cera, a twarze chude, wyciągnięte — murzynowate.

To każdy może zobaczyć, byle tylko zechciał i żeby potrafił dojrzeć.

* * *

Węgiel
Węgiel brudny, czarny przyjaciel z ziabniętym płynie koplastermi wozami z Zabłockich składów. Wozy kolebią się, kołaczą w wyrwach — kwiczą ładownym ciężarem i na bruk na kocie lby, w błoto zrzucając kamień — kamyczek — kruszynkę czarnego przyjaciela. Za wozem ludzie — widma — dzieci, podrostki pozbawieni swego natural-

Każdy prawdziwy demokratą a b o n u j e i przyczynia się do rozpowszechniania „Krak. Kuriera Wieczornego“

5-minut. przerwą pracy uczcił wczoraj Kraków robotniczy

pamięć poległych przed dwoma laty robotników

Klasa robotnicza Krakowa uczciła wczoraj pamięć poległych w wypadkach marcowych 1936 r. robotników:

Janiny Krasickiej, Józefa Cieślaka Jana Jedrygasa, Andrzeja Prata, Jana Szweda, Jana Szybiaka, Piotra

Wrony i Antoniego Żłobińskiego.

W drugą rocznicę tragicznej śmierci tych robotników robotnicy Krakowa przerwali na 5 minut pracę na sygnal fabrycznych syren i wśród ciszy uczcili pamięć zmarłych.

—o—

Czytajcie
OLAMO NA BIAŁEM

nego czerstwego wyglądu.

Każde z nich brudne, umorusane w podartych lachach, w bucietkach, które w żaden sposób nie można zwać butami; tykły gołe, czerwone i pokaleczone. Pod pachami worki, czyhające na ten spadający kamyk. Ciągnie ich procesja.

I tak wiecznie — każdego dnia, gdy tylko słońce zrumieni krakowskie rano zjawiają się na swych posterunkach i wypatrują schylonych łbów koni za którymi zawsze arzeszczy ciężki wóz węgla.

Ileż to razy cięty nielitościwy bat furmana śmignie i boteśnie obwinie się kolo zmarzniętej twarzy pozostawiając po sobie czerwony pręgi... Ileż to razy zawiodą nadzieje. Ileż to razy przez cały dzień jeden kamyczek nie wpadnie do brudnego worka.

Gości to jest zawód.

A jeszcze bardziej jest gorzko wrócić gdzieś tam do swej mieszkalnej nory z pustymi rękami i rzucić w kąć próżny worek.

To jest ta najbardziej naga treść ulicy... Albo kolo Wisły — kolo przystani „Zegluga“...

Dotkliwie szczypie zimny wiatr, a oni całą gromadą rękami w wodzie szurgają i szukają drobnych kamyków.

Nie tam, że nogi drętwieją od zimna — nie, że ręce kostnieją od szukania — ważniejsze to, żeby znaleźć, żeby coś mieć...

Zbieracze uliczni węgla zwykle gubią się w ulicznym tłumie. Ale nigdy się nie zgubi ich krzyk. Nigdy się nie zgubi oni, jako ludzie kopnięci przez życie i zepchanii w dno

Takich scen nigdy się nie zapomina.

IGNOTUS.

—o—

